

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

ODDZIAŁY: KIELCE, Wspólna Nr. 7, tel. 1378; BĘDZIN, Małachowskiego Nr. 21, tel. 71-331, DĄBROWA, Sobieskiego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 29; CZELADZ, Bytomska 31; GRODZIEC, Legionów, tel. 719-66.

Rozstrzelanie w Rzymie 50 szpiegów

Wykrycie afery szpiegowskiej we Włoszech zorganizowanej przez wywiad niemiecki

RZYM, 9. 8. Wielką sensacją w Rzymie i całym Włoszech wywołało wykrycie wielkiej afery szpiegowskiej, zorganizowanej przez wywiad niemiecki. Sprawa wyszła na jaw z powodu rewelacji watykańskiego organu „Osservatore Romano”, powtórzonych przez rzymską „Trybunę”. Oba pisma natychmiast skonfiskowano jednak wiadomość o tym, że państwo sejsuniczne uprawia szpiegostwo we Włoszech, rozeszła się po całym Rzymie i nie dała się ukryć. — Reporter Giovanni Collazo, który tę wiadomość podał do „Osservatore Romano” został aresztowany, jednak po kilku godzinach zwolniono go.

Jak się okazuje, aresztowano w słynnym mieście lotniczym Guidonia trzech inżynierów, kilku techników i 38 pilotów. — Postawiono wszystkim w stan oskarżenia o szpiegostwo. Na czele niemieckiego wywiadu stał Herman Berg, delegat niemieckiego przemysłu aluminiowego, który zdołał wciągnąć do akcji szpiegowskiej inżynierów włoskich Aldo Morelli, Andreo Poli i Luigi Cealco oraz kilku techników. Poza tym współdziałał w aferze szpiegowskiej

szereg wybitnych konstruktorów lotniczych i lotników, których nazwiska trzymane są w ścisłej tajemnicy.

U Berga znaleziono plan nowego, nie wypróbowanego jeszcze bombowca Savoia Mercetti 4. Znaleziono również próbki aluminium, wynalezionego przez chemików włoskich, lżejszego o 34 proc. od dotych-

czas znanego.

Herman Berg obserwowany był od dłuższego czasu przez kontrwywiad włoski. — Próbkę znalezioną u niego i plany miały być następnego dnia wysłane do Niemiec. Dochodzenia prowadzone w trybie przyspieszonym i już następnego dnia zwołano specjalny trybunał do spraw szpiegowskich.

który po krótkiej rozprawie skazał wszystkich winnych na karę śmierci wraz z asem szpiegostwa niemieckiego Hermanem Bergiem.

Dziś rano wywieziono wszystkich skazanych w okolice Rzymu i rozstrzelano salwą w płacy. Wywołało to wielkie wrażenie w Rzymie i Berlinie.

Hitler niezadowolony z Greisera

Forster prezydentem Gdańska?

MONACHIUM, 9. 8. Gdański Gauleiter Forster, który przybył wczoraj samolotem do Berchtesgaden, pozostał tam wbrew przewidywaniom przez cały dzień; konferował z Hitlerem na temat sytuacji w Gdańsku. Koła polityczne przywiązują do tych narad, które tak długo trwały, doniosłe znaczenie dla dalszego rozwoju sytuacji w Gdańsku. Hitler miał udzielić Forsterowi

decydujących instrukcji.

BERLIN, 9. 8. Gauleiter Forster po rozmowie z Hitlerem wyjechał do Salzburga. Prawdopodobnie powróci on jeszcze do Berchtesgaden, po naradach jakie odbywa Hitler z doradcami politycznymi i wojskowymi.

W kołach politycznych Berlina krąży pogłoski o zamierzonych jakoby zmianach w organizacji partyjnej w Gdańsku. Mówi

się także o dymisji Greisera ze stanowiska prezydenta senatu gdańskiego. Następcą jego ma być Forster, który jednocześnie nie przestanie piastować stanowiska szefa partii narodowo-socjalistycznej w wolnym mieście.

Byłby on w tym wypadku namiestnikiem kanclerza w Gdańsku. Decyzje te mają być rzekomo wyrazem niezadowolenia Hitlera ze sposobu prowadzenia polityki wolnego miasta przez Greisera.

Zmiana systemu rządzenia w Hiszpanii

Gen. Franco na czele nowego rządu hiszpańskiego

BURGOS, 9. 8. Oficjalnie komunikują, że na czele nowego rządu hiszpańskiego stanął generał Franco.

BURGOS 9. 8. PAT. Dziennik rządowy ogłasza dziś dekret o reorganizacji składu gabinetu ministrów, który w przyszłości składać się będzie z ministra spraw zagranicznych, ministra spraw wewnętrznych, ministra armii i marynarki, ministra lotnictwa, sprawiedliwości, finansów, przemysłu i handlu, rolnictwa, wychowania, robót publicznych i pracy. Wicepremier będzie zastąpiony w nowym

rządzie przez podsekretarza stanu prezydium rady ministrów. Dekret przewiduje utworzenie wielkiego sztabu głównego, junty obrony narodowej. Na czele obu tych organizacji stać będzie caudillo. Działalność związków zawodowych podlegać będzie Falandze.

W wypadkach nagłych głowa państwa będzie mogła wydawać zarządze

nia bez uprzednich obrad rady ministrów. W skład rady ministrów wchodzić będą poza członkami rządu przewodniczący junty politycznej i sekretarz generalny Falangi.

RZYM, 9. 8. PAT. Agencja „Infor” donosi, że generalissimus Hiszpanii Franco odbędzie niebawem podróż nie tylko do Włoch ale również do Niemiec.

Niemcy rekwirują szkoły polskie

BERLIN, 9. 8. PAT. Wszystkie szkoły na pograniczu polsko-niemieckim, zamieszkałym gęsto przez ludność polską, zostały zarekwirowane przez wojsko niemieckie dla celów kwaterunkowych.

Prócz szkół, wojsko niemieckie za rekwirowało również „Dom Polski” w Zakrzewie, wzniesiony przez zmarłego prezesa Związku Polaków w Niemczech, ks. dr. Domańskiego.

Od murarza do malarza,
Od lotnika do górnika,
Wszystkim smaczne piwa TYSKIE
Radzi pić hurtownia Styka.

Insp. Lipiński zwolniony z więzienia

GDANSK, 9. 8. Ze strony władz gdańskich można zauważyć pewne oznaki dobrej woli. Mianowicie władze gdańskie wypuściły przed terminem 4-ch polskich więźniów politycznych, a dzisiaj uwolniony polskiego inspektora celnego Jana Lipińskiego, skazanego jak wiadomo na półtora roku więzienia za obrazę Hitlera i Goebbelsa odstawiając go na granicę Polski. W zamian władze polskie uwolnily gdańszczanina na Mullera, skazanego ostatnio na 8 miesięcy więzienia za znieważenie narodu polskiego.

Dziś nadeszły do Gdańska pierwsze listy słynnego King Halla. „Danziger Vorposten” umieszcza dziś fotografię jednego z tych listów, zaopatrując ją złośliwym i ironicznym komentarzem.

—)o(—

Hiszpania buduje okopy

POD GIBRALTAREM

LONDYN, 9. 8. PAT. Agencja Reutersa donosi z Gibraltaru, że władze hiszpańskie zarządziły budowę okopów w strefie neutralnej w odległości około 20 metrów od posterunków brytyjskich. Władze wojskowe wzmocniły ochronę granicy hiszpańskiej

W tym tygodniu

SPOTKANIE MUSSOLINIEGO Z HITLEREM

W sprawie Gdańska i polityki okrażania... Niemiec

LONDYN, 9. 8. „Daily Sketch” donosi, że prawdopodobnie w końcu bież. tygodnia dojdzie do spotkania między Mussolinim i Hitlerem w pobliżu Brenneru.

Podobno inicjatywa spotkania miała wyjść tym razem od kanclerza Hitlera, pragnącego omówić szczegółowo z Mussolinim dalszą wspólną taktykę włosko-niemiecką w sprawie Gdańska i polityki okrażania

Na froncie politycznym

W PRZEDNIU DONIOSŁYCH DECYZJI?

Ag. „Echo” donosi: W stołecznych kołach politycznych mówi się o przygotowujących się na jesień doniosłych posunięciach na odcinku wewnętrznym — politycznym, wskazując przy tym na żywsze ostatnio kontakty pewnych kół lewicowych z czynnikami rządowymi. We wrześniu odbyć się ma posiedzenie rady naczelnej PPS, które postać będzie doniosłe znaczenie dla wyjaśnienia sytuacji wewnętrznej. Obrady te zadecydują również o dalszej taktyce PPS wobec rządu. Jak słychać w kołach tej partii kierunek umiarkowany bierze ostatnio wyraz nie górę nad elementami skrajnymi czego dowodem jest między innymi także ustąpienie b. p. Dubois z redakcji.

ROZMOWY POLSKO — UKRAIŃSKIE.

Ag. „Echo” donosi ze Lwowa: Od pewnego czasu toczą się z inicjatywy miesięcowych czynników polskich rozmowy z kołami ukraińskimi. Rozmowy te prowadzone są na płaszczyźnie rzeczowej z pominięciem wszystkich drażliwych kwestii politycznych i istnieją widoki pomyślnego ich zakończenia. Ze strony ukraińskiej w rozmowach tych bora udział wybitni przedstawiciele organizacji gospodarczych i kulturalnych. Według niepotwierdzonych na razie informacji przedstawiciele obu stron zdolali osiągnąć już porozumienie w licznych zasadniczych kwestiach, z uwzględnieniem zarówno interesów strony ukraińskiej jak i miejscowego elementu polskiego.

Niemiec i Włoch.

Poza tym wspomniane pismo donosi, że poprzednio już Mussolini miał kilkakrotnie zwracać się do Hitlera z życzeniem

odbycia wspólnej rozmowy. Hitler jednak stale odkładał jej termin, sądząc że bez niej dojdzie do korzystnego dla Niemiec rozwiązania sprawy Gdańska.

Nowe zajście graniczne pod Kartuzami

Trzech żołnierzy niemieckich wkroczyło na terytorium Polski

GDAŃSK, 9. 8. Pod Kartuzami miał miejsce nowy incydent graniczny. Trzej umundurowani szeregowcy, kwatermistrz i oficer przekroczyli granicę obronki kamienia granicznego nr. 48 i

skierowali się w głąb terytorium polskiego.

W odległości 300 m od granicy, na terenie polskim, spotkali żołnierzy niemieckich czujka polski straż gran

icznej. składają się z jednego strażnika.

Strażnik polski wezwał żołnierzy niemieckich do zatrzymania się, a gdy wezwania nie posłuchali, dał oguta i uderzył jednego z nich.

Po strzale strażnik polski padł i ocalał się w terenie. Przypuszczając, że zostani zaatakowani przez żołnierzy niemieckich. Ci jednak korzystając z chwili w której strażnik polski się odwrócił uciekli na terytorium Gdańska.

Ponowne powołanie pod broń
3 tysięcy marynarzy angielskich

LONDYN, 8. 8. PAT. Admiralicja nie do szeregów 3000 marynarzy. Przy brytyjska postanowiła powołać ponownie do służby na okrętach ćwiczebnych oraz do obrony przybrzeżnej. W ten sposób utworzona zo

stanie uzupełniająca formacja marynarki brytyjskiej.

Powołaniu podlegają wysłużeni marynarze oraz rezerwiści w wieku poniżej lat 53 na okres 6-letni.

Na szpaltach piśm

Armaty w stronę Gdańska

Komentując mowę Marszałka Śmigłego — Rydza, pisze (Im.) w „Czasie”:

„Gdańsk może mieć pokój, może mieć do brody jego ludność może nadal korzystać z całkowitej swobody. Ale może się stać również terenem walki na śmierć i życie. Jeśli jego dzisiejsze władze nie cofną się w porę z karkołomnej drogi, na którą na rozkaz, pochodzący z zewnątrz wkroczyły, i jeśli nie zrozumieją, że jedna jest tylko odpowiedź, której Polska udzieli na każdą pró

bę pogwałcenia jej praw i że odpowiedzią tą nie będzie nota dyplomatyczna. Do portu w Gdańsku płyną z całego świata okręty handlowe. Do tegoż portu kieruje Polskę po ważną część swego eksportu. Ta wyjątkowa pozycja stała się podstawą dobrobytu Wolnego Miasta i od niego tylko zależy, czy z tego dobrobytu zechce nadal korzystać. Bo z drugiej strony wycelowane są w jego stronę armaty, które stoją na straży polskiego honoru.”

Ameryka uznaje dr Benesza

ZA PREZYDENTA TYMCZASOWEGO RZĄDU CZESKO — SŁOWACKIEGO.

Znany publicysta Wickham Steed informuje na łamach „Time and Tide” iż rząd Stanów Zjednoczonych faktycznie uznał dr. Benesza za prezydenta tymczasowego rządu czesko — słowackiego.

W czasie ostatniego pobytu dr. Benesza w Waszyngtonie władze amerykańskie porozumiewały się z nim za pośrednictwem poselstwa czeskiego które nadal urządzone w stolicy Stanów Zjednoczonych. Benesz powitany został w Ameryce przez wysokiego urzędnika departamentu stanu i odbył konferencję z przedstawicielami tamtejszego rządu.

ADAM CZEKALSKI

DROGI PODZIEMNE

POWIEŚĆ SENSACYJNA

36)

— W jaki sposób? — Jakże się to stać mogło?..

— Diabli wiedzą! Ale pewnie nie duchy tego dokonały, tylko ludzie. I tych ludzi musimy odszukać, choćby to nie wiem ile kosztować miało.

— To rzeczywiście strata ogromna. Teraz znowu trzeba zaczynać od początku...

— Trudno, będziemy tyle razy zaczynać, aż postawimy naswoim całkowicie.

— Hm... Według mnie, ti te papiery musiał zabrać ktoś, komu na nich zależało. A komuż najbardziej zależać mogło, jeżeli nie Krzywickiej? Z Krzywicką zaś współdziałał Biernacki. Ten wprawdzie znajduje się dzisiaj w więzieniu, mamy więc obecnie z nim spokój, ale gdyby tak można stwierdzić, kiedy mniej więcej te papiery zginęły, możnaby dojść do tego, czy Biernacki może maczać w tym palce lub nie. Bo

mnie się tak widzi, że ten wyjazd do miasta, który miał miejsce w dniu jego aresztowania i to, że przeproszeniem pana naczelnego dyrektora, z pana córką, panną Natalią, mógł być związany ze zniknięciem tych papierków.

Czarne oczy Korfa błysnęły nagle i spoczyły na chwilę na Koszelaku.

— Tak pan przypuszczasz?

— Coś tak mi szepece.

— Do czarta i to możliwe!

— Dlatego, z przeproszeniem pana naczelnego dyrektora, kto wie, czy nie dałoby nam to jakiego śladu, gdyby tak nad panną Natalią roztoczyć pewien nadzór.

Korf zamyślił się na moment, a potem podniósł oczy na Koszelaka.

— Tak pan przypuszczasz?

— Tak mi się wszystko widzi.

— Zobaczymy, pomyślę nad tym. Ale teraz najważniejszym jest dowiedzieć się, gdzie nasze papiery mogą

się znajdować. Należałoby może odwiedzić Krzywicką! Teraz nie ma doradcy w osobie Biernackiego, może więc uda ją się nakłonić do wyzbycia się potrzebnych nam terenów.

— Nie wiem, czy ja mogę jej się na oczy pokazywać. Jeżeli Biernacki poznał mnie owej nocy, gdyśmy ją to nastraszyli maskarą na kiju, to na pewno poinformował ją o wszystkim. Dlatego moje zjawienie się u niej obecnie może wzbudzić z miejsca nieufność.

— To prawda, ale mógłbyś pan przecież spenetrować co i jak należy przez ową dziewczynę, która nam już pewne usługi oddała.

— Postaram się, panie naczelnny dyrektorze.

— Postaraj się pan możliwie najszybciej. Ale tajemnica przede wszystkim. Nikomu ani słówkiem o zniknięciu dokumentów, żeby nie wywołać popłochu wśród chłopów, z którymi pertraktowaliśmy.

— A co mam im powiedzieć, gdyby mnie zapytywali w tej sprawie.

— Nie wdawać się z nimi w żadne dysputy na ten temat, ale oznajmić krótko, że gdy będą potrzebni, zostaną powiadomieni o dniu przybycia do notariusza.

— Dobrze, panie naczelnny dyrektorze.

Koszelak zgął się w dwoje w najniższym ukłonie i wyszedł tyłem z gabinetu.

ROZDZIAŁ IX.

— Co się stało, że ojciec pani tak bardzo się rozgniewał? — zapytał Pat, kiedy Natalia wróciła do jadalni.

— Ktoś mu tam poruszał papiery na biurku, a on tego nie lubi — odrzekła.

Pat pokiwał głową.

— Zawsze był narwany i trochę, za przeproszeniem pani, pomyłony.

— Czy pan dawno zna mojego ojca?

— Oho, przeszło lat dwadzieścia.

— Dwadzieścia lat? To pewnie i mnie pan zna od urodzenia, bo ja liczę sobie dwadzieścia z okładem.

— Byłem na pani urodzinach — uśmiechnął się O'Collgan.

— Tak? Więc bawił pan wtedy w Polsce?

— Tak... to jest, nie tak bardzo w Polsce, ale byłem w Europie.

— Jak to, przecież ja urodziłam się w Polsce, a pan powiada, że byłeś na moich urodzinach, bawiąc w Europie. Jak to jedno z drugim pogodzić? d. c. n.

BŁYSK SZABLI

Poraz drugi w krótkim przebiegu czasu poszło w świat ostrzeżenie Naczelnego Wodza polskich sił zbrojnych. Zwrócone do tych, którzy wciąż jeszcze zdają się żywić nadzieję, że sprawę gdańską uda się załatwić, jeżeli już nie siłą, to może „krakowskim tarciem”.

Krakowska mowa Naczelnego Wodza musi położyć ostateczny kres takim zdudzeniom i takim wyrachowaniom. Nie pozostawia ona cienia wątpliwości co do tego jak zachowa się Polska w wypadku, gdyby jej interesy, czy godność zostały na szwank na rażone; w sposób pośredni, czy bezpośredni. I nie pozostawia ona najmniejszej wątpliwości, że stanowisko powyższe jest zasadą generalnie obowiązującą, od której wyjątków niema; i że w szczególności sprawa gdańska do takich wyjątków nie należy; przeojwnie — jest to zasadnicza, podstawowa sprawa, decydująca o „być albo nie być” Polski.

Dobrze się stało, że bezpośrednio po przestrodze, jaką pod adresem Niemiec sformułowano na Zachodzie — u stami lorda Halifaxa, również od Wschodu przyszło ostrzeżenie i że rzucił je właśnie szef sił zbrojnych Polski.

A przywiązujemy do tego wagę nie tyle ze względu na efekt wewnętrzny i nietylko ze względu na opinie naszych zagranicznych przyjaciół. W konflikcie z Niemcami opinia polska była, jest i będzie zupełnie jednolita. Tutaj żadnych dodatkowych podjęć nie potrzeba. Raczej — hamulców. Prze mówienie Naczelnego Wodza nie było też dolewaniem oliwy do ognia: stało wesość szła w nim w parze z umiarem. Oba te elementy stanowiska Polski są należycie oceniane na Zachodzie. Natomiast niemądrego wciąż udają Niemcy.

Kto czem wojuje, od tego ginie. Niemcy, stosując konsekwentnie metodę niedotrzymywania słowa, doszły najwidoczniej do tego, że i innym nie bardzo wierzą. Dyplomacja, oparta na kłamstwie, doprowadziła Niemcy do nieliczenia się z prawdą i niedostrzegania jej.

Dlatego też dobrze się stało, że nasze wystąpienia dyplomatyczne zostały uzupełnione i wzmocnione żołnierskim słowem: że ponad szelest urzędowych papierów i not wybił się dźwięk i błysk szabli.

Wagę tej przestrogi powiększają dodatkowo dwa momenty.

Jednym jest ukłon Marszałka Śmigłego - Rydza pod adresem naszych zagranicznych przyjaciół, którzy „rozumieją sedno sprawy i którzy określili swój stosunek do nas”. Nie trzeba do wodzić, że inną wymowę ma takie oświadczenie w ustach dyplomaty, a inną w ustach żołnierza. Za takim ukłonem treść zbrojna przyjaźni się kryje.

Drugim momentem są okoliczności, w jakich przestroga Naczelnego Wodza została rzucona. Dokonało się to mianowicie w dniu, który jest świętem nie słowa zbrojnego, lecz czynu.

Zaiste, Niemcy nie mogą się uskarżać, że w Roku Pańskim 1939 nie wiedziały, czego od świata należy o-

Włochom rzedną miny

Oś - na glinianych nogach

Strach przed wojną i nienawiść do Niemców

Po krótkotrwałym urojeniu, jakie wywołało zajęcie Albanii, Włochom rzedną coraz bardziej miny. Na próżno prasa rozdmuchuje drobne sprawy, czasem wręcz o lokalnym znaczeniu, do rozmiarów wielkiego wydarzenia. przeciętny Włoch coraz nieufniej odnosi się do wiadomości podawanych przez prasę, która cała, bez wyjątku, stoi na usługach reżimu faszystowskiego i docieka prawdy na własną rękę. Znajduje ją, choć często w zniekształconej formie na drodze t. zw. poczty pantoflowej, albo też, jeżeli chodzi o wydarzenia na arenie międzynarodowej, w obiektywnym, choć bardzo ostrożnym organie watykańskim „Osservatore Romano”. Stąd też, w okresie wielkiego napięcia politycznego, zaledwie w godzinie po ukazaniu się dziennika, trzeba odwiedzić nie raz kilka z rzędu kiosków z gazetami, ażeby dostać jeszcze egzemplarz, tak szybko pismo jest rozchwytywane.

Paniczny strach przed wojną

Nastroje ogółu włoskiego nie są we wszystkich warstwach jednolite i zwłaszcza w ostatnich czasach, są bardzo zmienne, przeskakując — podobnie jak wskazówki barometru w okresie zmiennej pogody — w krótkich od-

stępach czasu z radosnego optymizmu do skrajnego pesymizmu, co świadczy o wielkim napięciu, z jakim naród włoski śledzi szalony bieg wydarzeń na terenie politycznym. Zjawiskiem stałym i wspólnym wszystkim bez wyjątku Włochom jest strach i to wprost strach paniczny przed wojną.

To nie że sam Duce przy każdej okazji wysławia rzekome bohaterstwo i potęgę armii włoskiej „dla której nie istnieje naród, którego by się ulekał”. To nie, że dla podniesienia dumy narodu operuje się cyfrą 150 milionów ludzi, która rzekomo przedstawia blok państw osi. Nawet i to nie pomaga, że przed oczy narodu i świata stawia się zawsze sukcesy oręża włoskiego w Abisynii, w Hiszpanii, a ostatnio w Albanii — lęk przed ewentl. wojną nie ustępuje.

Bo — mówią Włosi pomiędzy sobą w Abisynii, to nie była właściwie wojna: Latwo było odnieść zwycięstwo doskonale wyposażonej armii włoskiej nad półdzikim prawie bezbronnym tłumem.

A o Albanii nie ma nawet co mówić, gdyż zajęcie odbyło się według wypróbowanego wzoru niemieckiego. A o tym, że luźne oddziały walczących Albańczyków, ukrywające się

w niedostępnych górach, do tej pory gnębią najeźdźcę i że w miejscach zmęczonych, wracających do kraju oddziałów włoskich, posyła się świeże siły — nie ma nawet co mówić

Niemiec - oto wróg!

W ostatnim czasie nastąpiło tu ponowne odprężenie na punkcie wiszącej w powietrzu wojny, ale nie ustępuje druga z mora w niemiejszym stopniu gnębiąca Włocha: jest to osławiony pakt przyjaźni niemiecko-włoskiej. Ież farby dziennikarskiej zużywa co dzień prasa włoska na wysławianie jego zalet i wielkiego rzekomo znaczenia nie tylko dla Włoch, lecz dla pokoju światowego w ogóle (!) a jednak większość społeczeństwa jest nastawiona do tej okrzyczanej przyjaźni politycznej wręcz wrogo albo co najmniej nieprzychylnie. Nawet rzekomi zwolennicy paktu są nim tylko przeważnie z pozoru, a niechętni są suńkowo zwolennicy z przekonania, są prawie wyłącznie jednostkami nie orientującymi się w istocie rzeczy, które bezkrytycznie ulegają sugestii wyjątkowej propagandy. Wprawdzie i w ustosunkowaniu się społeczeństwa do paktu osi widoczne jest pewne wahanie nastrojów, lecz zawsze większość Włochów pozostanie zdecydowanymi przeciwnikami nie tylko Niemiec, ale zdaje się Niemców w ogóle.

Polska budzi podziw i... zazdrość

Latwo więc zrozumieć, jak upokarzającym dla Włochów jest przymusowy pakt ze zniechęconym partnerem. Bo przeciętny Włoch zdaje sobie sprawę z tego, że przyjaźń ta była koniecznością, że wy, adki tak daleko się posunęły, że trudno było się cofnąć. Stąd właśnie rodzą się owe tebrzońcy przymierza z Niemcami, których na ogół mylnie bierze się za zwolenników osi Rzym — Berlin. Tymczasem w rzeczywistości w duszy nie jednego Włocha rozgrywa się dziś wprost eicha tragedia na tym tle. Nie jeden patrzy już prawie z zazdrością na Polskę, na którą do nie tak dawna spoglądał z prawdziwym politowaniem. Dość powiedzieć, że do nie dawna przyjmowano tu z umiarkem zdaniem, jakoby „piccola Polonia” (mała Polska) myślała poważnie o przeciwstawieniu się potędze niemieckiej. To też z chwilą zaostrenia się zatargu niemiecko-polskiego robiono z Polski od razu ofiarę zachłanności germańskiej. Nawet nasza zdezydowana postawa wobec żądań niemieckich nie przekonała go zrazu, żeby pochód germański mógł zatrzymać się u granicy Polski i stąd właśnie owe przyjacielskie rady, jakie nam dawała prasa włoska, żebyśmy „nierozsądnym uporem nie uprawiali niebezpiecznej dla nas gry z potęgą niemiecką”.

TABLICA KU CZCI MARSZAŁKA JÓZEFA PILSUDSKIEGO W ZURICHU

Dla upamiętnienia pobytu Marszałka Józefa Piłsudskiego w 1914 r. w Zurichu została odsłonięta na frontonie domu przy ul. Auf der Mauer Nr. 13, w którym mieszkał Marszałek Piłsudski, tablica pamiątkowa

w roku czci Wodza Narodu Polskiego. Na zdjęciu przemówienie posła R. P. w Bernie min. Komarnickiego, po uroczystym odsłonięciu tablicy w Zurichu ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

czekać. Nie będą tego mogły zarzucić zwłaszcza Polsee.

Póki jeszcze pora opinia Niemiec powinna sobie uświadomić, że minęły już czasy platonicznych apeli. I minęły już czasy dyplomatycznych rozmów, w których mimochodem tylko i wstydliwie wspomniano o głęboko w-

pochwie schowanej i nieraz rdzą pokrytej szabli.

Dzisiaj szabla błyszczy. I nawet najmniej pojętni łatwo ocenią, że w słowach Pierwszego Żołnierza Rzeczypospolitej, który ją wy dobył, mieści się przestroga — już może ostatnia.

M. K.

Złóż ofiarę na FON.

Problemy dnia

**Robotnik musi dobrze zarabiać
by mógł stać się pełnowartościowym obywatelem**

Jednym z podstawowych zagadnień robotniczych jest sprawa poziomu zarobków. Poziom zarobków wpływa w sposób decydujący na kształtowanie się bytu robotnika i to nie tylko pod kątem widzenia jego strony materialnej, ale i kulturalnej.

Przy zbyt niskich zarobkach robotnik nie może odpowiednio mieszkać, odżywiać się, ubierać, kształcić, odpoczywać, wychowywać dzieci itp. Niedostateczny, niewystarczający na utrzymanie zarobek doprowadza do wyczerpania sił fizycznych robotników i obniża poziom ich życia. Z badania budżetów rodzin robotniczych w różnych państwach wynika, że tam gdzie płace są niskie, przeważający odsetek zarobków wydawany jest na zaspokojenie najprymitywniejszych potrzeb, a więc przede wszystkim na żywność. Na potrzeby kulturalne pozostaje bardzo niewiele.

W Polsce, w porównaniu z niektórymi państwami zachodnio-europejskimi, jak Anglia, Francja, Belgia, zarobki robotników nie są wysokie. Te też należy uznać za niezmiernie dodatni objaw obserwowany w ostatnich latach stała ich podwyżka

Dla słusznej oceny tego procesu nie wystarczy zaznajomienie się z płacami nominalnymi, o poziomie bytu robotników decydują bowiem zarobki realne, zależne nie tylko od stawek płac, ale i od kosztów utrzymania.

Świeżo wydany Mały Rocznik Statystyczny za r. 1939 podaje, że wskaźnik nominalnych płac godzinnych (w stosunku do 1928 r. przyjętego za 100), który obniżał się od 1931 r. (99) aż do 1935 r. (78,9), począwszy od 1936 r. zaczął się systematycznie podnosić; mimo to jednak wynosi on w 1938 r. dopiero 85,8. Zupełnie inaczej natomiast kształtuje się wskaźnik płac realnych (r. 1928 — 100), nie tylko wzrasta on stale w ostatnich latach ale jest obecnie już znacznie wyższy od stanu z 1928 r., wynosi bowiem w 1938 r. już 140,9.

Analogiczną różnicę wykazują wskaźniki sum wypłacanych robotnikowi w wielkim i średnim przemyśle. Wskaźnik wartości nominalnej tych sum jest dotychczas niższy, niż w 1928 r., przyjętym za 100. Wynosił on w 1933 r. — 40, w 1938 r. — 74, natomiast wskaźnik ich wartości realnej wzrasta z 68 w 1932 r. do 122 w 1938 roku.

Rekordowe cyfry

Zatrudnienie w Polsce wzrasta niemal z każdym dniem bijąc wszelkie dotychczasowe rekordy w tej dziedzinie. W przemyśle, hutnictwie i górnictwie cyfra zatrudnionych osiągnęła już liczbę 900 tysięcy robotników. Do tego przy tym dochodzi prawie 300 tysięcy ludzi pracujących na robotach publicznych. W związku z tym bardzo szybko maleje liczba bezrobotnych w Polsce. Dodać przy tym należy, że w dalszym ciągu wielki przemysł narzeka na brak sił wykwalifikowanych. Zbyt zatem jeszcze dużą posiadamy w Polsce liczbę robotników niewykwalifikowanych.

Podniesienie się faktycznych zarobków robotniczych jest wynikiem zarówno obniżki kosztów utrzymania, jak i prowadzonej systematycznie w ostatnich latach akcji podwyżki stawek płac. W rezultacie tej akcji w niektórych gałęziach produkcji nawet zarobki nominalne są obecnie wyższe w porównaniu z 1928 r. Tak więc zarobek za 1 godz. górnika wynosi w 1938 r. 1,08 zł., a w 1928 r. — 1,03 zł. (na Górnym Śląsku 1,23 zł. wobec 1,10 w 1928 r.), hutnika 1,20 zł., a w 1928 r. — 1,11 zł.

Największe nasilenie akcji podwyżki płac wykazują lata 1937 i 1938 tj. okres wyjścia z kryzysu gospodarczego i planowej rozbudowy przemysłu (COP.) Podwyżki płac w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym osiągnęły w 2-jej połowie 1937 r. 260,5% robotników, w 1938 r. 81,35% rob. Suma płac zaś zwiększyła się w skali rocznej w pierwszym z tych okresów o 31,272 tys. zł., a w drugim o 9,692 tys. zł.

W poszczególnych przemyślach w obu tych okresach łączna podwyżka dotyczy największą liczbę robotników

w przemyślach: włókienniczym — 136,095, w metalowym — 49,763, w mineralnym — 1,795, w spożywczym — 37,4099, w budowlanym — 20,199 itd.

Równocześnie zmniejsza się odsetek robotników najniższej zarabiających poniżej 10 zł. tygodniowo: zarabiali w 1934 r. 12,2 proc. ogółu robotników w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym, a w 1938 r. 4,4 proc.; od 10 — 20 zł. tyg. w 1934 r. zarabiali 29,3 rob. a w 1938 r. 24,7 proc., natomiast odsetek robotników, zarabiających od 40—50 zł. tygodniowo wzrósł w tym okresie z 7,8 proc. do 9,5 proc., zarabiających od 50 — 60 zł. z 3,7 proc. do 5,5 proc., od 60 — 70 zł. tyg. z 2,2 pr. do 3,2 proc. itd.

Jak widzimy więc, wszelkie dane o zarobkach wskazują systematyczną ich poprawę w ostatnich latach. Nie znaczy to jednak, że poprawa ta jest już wystarczająca, winna ona iść w dalszym ciągu naprzód, obejmować coraz szersze rzesze robotników, szczególnie kategorie najniższej zarabiających.

J. M.

Drzazgi

5 groszy

Komisja budżetowa Rady Miejskiej w Tarnowie uchwaliła obniżenie cen biletów tramwajowych dla robotników udających się do pracy i wracających z pracy do 5 groszy.

Dotychczas płacili oni normalną cenę 20 groszy.

(z prasy).

Taka króciutka wiadomość, a jednak jakże wymowna, jak pochiebnie świadczy o trosce miasta, by robotnik płacił tyle za przejazd ile go rzeczywiście stać by nie musiał z konieczności oszczędzać na przejeździe z pracy i do miejsca pracy często dość nadmiernie oddalonego.

Niestety rzecz dzieje się jedynie na terenie miasta Tarnowa. Tam to rozumieją i doceniają. Gdzie indziej jest inaczej i bardzo inaczej.

O takiej radykalnej niższej wartości pomyśleć i u nas. Jak bowiem wiadomo, wysokie niżki przysługują np. na naszych tramwajach tylko pracownikom umiastowym państwowym i samorządowym. Inni muszą płacić pełne ceny.

A przecież pracownik umysłowy nie zawsze zarabia 300 czy 400 zł. są tacy (i jest ich najwięcej), którzy zarabiają 100 lub 120 zł.

Jest to wydatek nieproporcjonalny do zarobku.

Może by więc odpowiednio czynnik, zachęczone dobrym przykładem Tarnowa, zajęły się zrewidowaniem cen biletów dla ludzi pracy? wim.

—00—

Przy głośniku

„PAJACE“ LEONCAVALLA W WYKONANIU MEDIOLAŃSKIEJ „LA SCALA“ W 20 ROCZNICĘ ŚMIERCI KOMPOZYTORA.

Włoski nakładca Sonzogno ogłosił w dziewięćdziesiątych latach ubiegłego stulecia konkurs na operę. Konkurs ten wypadł nadspodziewanie dobrze, ujawnił bowiem dwa wielkie talenty kompozytorskie i przy czynił się do powstania dwóch dzieł, nie tylko świetnych pod względem muzycznym lecz wręcz przełomowych dla rozwoju opery włoskiej. Nagrodę otrzymali wówczas Mascagni za „Cavalleria-Rusticana“ i Leoncavallo ma skomponowaną do własnego tekstu operę „Pajace“, „Cavalleria“ i „Pajace“ reprezentują nowy typ opery werystycznej, której celem jest — w przeciwieństwie do dzieł wagnerowskich — odtworzyć naturalistyczny obraz prawdziwego życia wraz z jego wszystkimi okrucieństwami. Leoncavallo zacerpnął tematu do swej sztuki nie z fantazji librecisty, lecz z prawdziwego zdarzenia; w słynnym prologu Tonio opowiada zgromadzonym widzom w teatrze, że wszystko co ujrzą na chwilę na scenie, wzięte jest z życia, że tragedia miłosna jaka rozegrała się między Kolumbiną a zazdrosnym o nią, wzgardzonym pajacem, jest tragedią prawdziwą, która znalazła swój koniec w zabójstwie Kolumbiny i rywala. „Pajace“ Leoncavallo zdobyły wszystkie sceny świata; nie dlatego, że stanowią etap w dziejach opery, ale dlatego, że treść tej sztuki fascynuje i trzyma w napięciu uwagę widza, lecz jedynie dzięki swym niezwykłym walorom muzycznym, szeroko płynącym melodiami, tak łatwo uchwytnym dla ucha, dzięki śpiewnym i dramatycznym ariom — słynna aria „Śmieję się pajacu, w swej miłości wzgardzony“ — dzięki prawdziwie włoskiej sile namiętności. Dzieło to zdobyło swemu twórcy nieśmiertelność; inne opery Leoncavallo pod żadnym względem nie dorównują „Pajacom“; leżą na półkach bibliotecznych zapomniane i zarzucone. „Pajace“ wystarczają, by zapewnić ich autorowi należne miejsce wśród kompozytorów. W 20-tą rocznicę śmierci Leoncavallo Polskie Radio nadaje we czwartek, dnia 10.VIII o godz. 22 „Pajace“ w znakomitym wykonaniu artystów opery „La Scala“ w Mediolanie, z Beniaminem Gigli w roli Pajaca. Będzie to audycja płytowa.

—)0(—

**Tragiczna śmierć 2 osób
pod kołami pociągu w Kielcach**

Pod przejeżdżający parowóz, w odległości pół kilometra od stacji Kielce, rzuciła się w zamiarach samobójczych 43-letnia wdowa Kmiecikowa. W tym samym momencie rzucił się pod ten sam parowóz, oczekujący po drugiej stronie toru, robotnik fabryczny, Swagrzyk. Parowóz natychmiast został zatrzymany. Spod kół wydobyto straszliwie zmasakrowane zwłoki Swagrzyka, oraz dającej słabe oznaki życia Kmiecikowej. Na miejsce wypadku przybyły władze sądowe

i policja oraz lekarz, który stwierdził śmierć Swagrzyka i prawie beznadziejny stan Kmiecikowej.

Powód samobójstwa nie jest znany. Kmiecikowa była emerytką, a Swagrzyk pracował w fabryce.

Naoczni świadkowie tej wstrząsającej sceny stwierdzają, że desperacka para już od dłuższego czasu krążyła w pobliżu toru, oczekując na pociąg.

Restauracja-Dancing

„PALAIS DE DANSE“

tel. 614-72 SOSNOWIEC, UL. SADOWA 3 tel. 627-81

Wieczory sierpniowe

najpiękniejszego miesiąca polskiego lata można spędzić beztrudno w naszym ogrodzie.

Najlepszy wypoczynek po pracy i znoju dnia codziennego. Przygrywa doskonały — pełen humoru i werwy — zespół J. Wisławskiego.

Ceny w ogrodzie specjalnie niższe.

Cieężka służba policji

Litania kar za obrazę funkcjonariuszy P. P.

W Sądzie Grodzkim w Sosnowcu znalazło się na wokandy wydziału karnego szereg spraw o opór i znieważenie funkcjonariuszy policyjnych.

Oto kilka z nich:

Na ulicy Pańskiej w Sosnowcu Stanisław Skorek będąc w stanie podchmielenym zachęcał w ordynarny sposób przechodniów. Wezwany policjant usiłował od prowadzić awanturnika do komisariatu. — Pijak jednak stawiał czynny opór.

Sąd skazał awanturnika na dwa miesiące aresztu.

Pijackie wybryki znanego awanturnika na terenie Sosnowca Antoniego Janasa zaprowadziły go na ławę oskarżonych. Janas odprowadzany przez policjanta do komisariatu usiłował zbiec a gdy mu się to nie udało, chciał pobić policjanta obrzucając

go przy tym obelgami.

Sąd zaaplikował mu pół roku więzienia

Małżonkowie Hałotowie z Sosnowca znieważyli słownie jednego z funkcjonariuszy policji śledczej, by w ten sposób przeszkodzić mu w pełnieniu swych obowiązków.

Wyrokiem sądu Maksymilian Hałota został skazany na osiem miesięcy więzienia, a jego żona na pół roku. Wykonanie kary zawieszono im warunkowo na cztery lata.

Z trzech tylko tych spraw wywnioskować można, że służba policjanta nie należy do najprzyjemniejszych. Niektórzy bowiem ludzie z niechęcią odnoszą się do „granatowego munduru“, widząc w nim wroga, miast stróża ładu bezpieczeństwa i życia obywateli.

Przystojny chłopiec okazał się dziewczyną

Sensacyjna ucieczka uczenicy, która w męskim przebraniu chciała wyruszyć w świat

Policja sosnowiecka zatrzymała wczoraj na dworcu w Sosnowcu 17-letnią Gertrudę Bryś, zamieszkałą w Chorzowie. — Brysiówna została zatrzymana w ciekawych okolicznościach w chwili gdy zamierzała wykupić bilet kolejowy do jednego z miast

Oto dyżurującemu funkcjonariuszowi urzędu śledczego wydał się mocno podejrzany młody ładny chłopiec, kręcący się niespokojnie po dworcu. Chłopiec ruchami swymi zdradzał jakąś wielką nieporadność w ubraniu męskim, a twarz jego bardzo przypominała młodą dziewczyną.

Po zatrzymaniu go, okazało się, że rzekomym chłopcem jest Brysiówna. Zaprowadzona do wydziału śledczego wyznała, że opuściła dom rodzinny, gdyż nie chce się więcej już uczyć i zabrawszy ojcu 70 zł. postanowiła „wyruszyć w świat”.

W Sosnowcu dla zmylenia śladów Brysiówna kupiła sobie męskie ubranie, w które się natychmiast ubrała, chcąc w ten sposób zmylić czujność policji.

Zawiadomieni o zatrzymaniu Brysiów

Uparty samobójca

Przed kilku dniami usiłował odebrać sobie życie przez podcięcie żył u rąk żyłką mieszkaniac Sosnowca Stanisław Swoboda (ul. Małachowskiego). Swoboda został wówczas opatrzony przez Pogotowie ratunkowe, którego lekarz założył mu bandaż na ręce.

W dniu wczorajszym Swoboda chcąc znów odebrać sobie życie porzywał bandaż z rąk i porozdrapywał rany.

Upartego samobójcę przewieziono do szpitala.

ny rodzice zgłosili się wczoraj po odbiór swego dziecka. Zdumienie ojca, który zobaczył swą córkę w męskim stroju równało się niemal przerażeniu.

Próbnny alarm

Obrony Przeciwlotniczej w Sosnowcu

Mieszkańcy śródmieścia Sosnowca przechodzili wczoraj próbę sprawności w obronie przeciwlotniczej. Syreny fabryczne i gwizd parowozów zaalarmowały o nalicie lotniczym o godz. 8.30 wieczorem, który trwał z górą godzinę. Całe miasto tonęło w ciemnościach do północy.

W tym czasie po ulicach krążyły patroli policyjne i służba techniczna w maskach z władzami OPL, na czele. Ludność kryła się spiesznie po bramach i na dworcu. — Ruch tramwajowy i kołowy w czasie nalotu zupełnie zamarł.

W kilku punktach miasta markowano

pożary, które oczywiście przy sprawniej akcji ratowniczej zaraz zagaszono. Bomby łzawiące i duszące dały się niektórym opieszalszym mieszkańcom dobrze we znaki. Mimo to sosnowiczanie w czasie nalotu zachowali się karnie, w szczególności młodzież. A to najważniejsze, boć te chłopaki będą miały ważną i odpowiedzialną pracę na wypadek prawdziwego ataku.

Trzeba więc przyznać i to z pełnym zadwoleńiem, że próbné ćwiczenia ataku lotniczego wypadły w Sosnowcu sprawnie, co świadczy o dużym zrozumieniu i wyrobieniu ich mieszkańców.

Tragiczna śmierć szofera

Auto wpadło na słup w Sosnowcu

Wczoraj w godzinach popołudniowych na ul. Zeromskiego w Sosnowcu obok fabryki Dietla wydarzył się tragiczny wypadek samochodowy. Mianowicie auto ciężarowe należące do Koncesjonowanego Biura Przewozowego Towarów J. Rywalski w Końskich, jadąc z dużą szybkością uderzyło w żelazny słup służący do przewodów elektrycznych.

W chwili zderzenia szofera Julian Bedu-

rek z Opoczna stracił panowanie nad kierownicą i jednocześnie uderzył tak silnie głową o framugę auta, że poniósł śmierć na miejscu. Przy szoferze jechało jeszcze dwóch mężczyzn Julian Czrekacki i konwojent, którzy wyszli z wypadku szczęśliwie nie ponosząc żadnych okaleczeń ciała.

Bednarka przewieziono do kostnicy szpitala Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu. Przy samochodzie strzaskana została

Kto ma prawo DO ZAPOMOGI POŚMIERTNEJ

Gdy ubezpieczony zmarł wskutek wypadku lub choroby zawodowej, wówczas powstała po nim rodzina otrzymuje jednorazową zapomogę pośmiertną. Do zapomogi tej mają prawo: pozostali przy życiu małżonkowie (mąż, żona), a gdy ten nie żyje — dzieci, gdy i dzieci nie ma — pozostała rodzina, a to w następującej kolejności: najpierw rodzice, po tym dziadkowie, potem wnukowie, a wreszcie rodzeństwo; jeżeli jednak wnukowie pozostawali na wyłącznym utrzymaniu zmarłego wuja, mają pierwszeństwo do tej zapomogi przed rodzicami, dziadkami, itp.

Zapomoga pośmiertna wynosi tyle, ile wynosił zarobek miesięczny, według którego zmarły był ostatnio ubezpieczony. Najmniej jednak zapomoga pośmiertna wynosi 75 zł., najwyżej zaś 725 zł.

LEKARZE orzekli A WŁADZE USTALIŁY W URZĘDOWYM SPISIE LEKÓW I ZWIĄZKÓW CHEMICZNYCH, ŻE POSTAĆ I WŁASNOŚĆ (A WIĘC ZDROWOTNOŚĆ) OCTU Z ESENCJI OCTOWEJ SĄ ZUPELNIE TE SAME, CO PRZY OCCIE FERMENTACYJNYM. UŻYWAJ CIE WIĘC OD KONSERW I MARYNAT CZYSTEGO, BEZBAKTERYJNEGO I TRWAŁEGO OCTU Z ESENCJI OCTOWEJ 80%, WYRABIANEJ PRZEZ **ZAKŁ. CHEM. GRODZISK** RAK NA BUTELECZCE

Z Olkusza

Splonął dom z zabudowaniami
WSKUTEK WADLIWEGO KOMINA

We wsi Zarzecze, wskutek wadliwej konstrukcji komina wybuchł pożar w zabudowaniach Piotra Szalana. Pożar strawił dom mieszkalny, chlewy i wozownię. Spaleniu uległy również sprzęty domowe, ubrania i t. p. Straty wynoszą około 2000 zł. Zabudowania były ubezpieczone.

W czasie akcji ratunkowej nikt z ludzi nie uległ żadnym obrażeniom, ani poparzeniom.

Widlami i orczykiem

POBILI SĄSIADA

Na polu wsi Adamowiec gm. Szreniawa na tle sprzeczki o szkody w polu — Dłta Stanisław oraz jego dwaj synowie Jan i Szczepan, zamieszkali w Sulistawicach gm. Szreniawa, widłami i orczykiem pobili Wincentego Przybyłę, mieszkańca wsi Wierzchowisko, zadając mu ciężkie uszkodzenia ciała.

Pobitego w stanie groźnym odwieziono do szpitala w Miechowie. Sprawcy pobicia zostali aresztowani.

—)0(—

Ofiarność robotników

PAPIERNI KLUCZE

Robotnicy fabryki papieru w Kluczach swego czasu subskrybowali pożyczkę przeciwlotniczą na sumę 27.000 zł.

Obecnie dowiadujemy się, że ci sami robotnicy opodatkowali się dodatkowo na ten cel jeszcze na sumę 5 tysięcy zł.

W najbliższych dniach odbędzie się uroczyste wręczenie tych pieniędzy przedstawicielowi komitetu pożyczki przeciwlotniczej.

—00—

Café-Restaurant „SAVOY”
Scenowiec, ul. 3-go Maja 8.
Tel. 61-001 69-755 Podziemia 69-701.

BOLCIO KAMINSKI (znany humorysta) ze swoją partnerką **KRYSTYŃSKA** w swoim przebojowym repertuarze **URBAŃSKA** w tańcach charakterystycznych **POLARI** w tańcach klasycznych

występować będą od dnia 1 sierpnia r. b.

BOLCIO KAMINSKI popisywać się będzie codziennie od godz. 20. m. 30 i w **KAWIARNI „SAVOY”** przy cenach normalnych.
Na werandzie ceny dzienne do godz. 24. ej.

Wiadomości bieżące

Czwartek 10 Sierpień
Dziś: Wawrzyńca
Jutro: Zuz. i Dyguy
Wschód słońca: 4,00
Zachód słońca: 19,30

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dzisiaj dyżury nocne pełnią następujące apteki:
W. Dawiskiba, ul. Piłsudskiego 18.
G. Kupferblum, ul. Nowopogońska 25
Z. Maternego, ul. Wawel 10.
H. Rogowski, ul. Małachowskiego 12

— OSOBISTE. Referendarz starostwa grodzkiego w Sosnowcu mgr. St. Świrad wyjechał na urlop wypoczynkowy.
— **PIELGRZYMKA DO CZĘSTOCHOWY** W święto Wniebowzięcia Najśw. Marii Panny dnia 15 bm. w pamiętą rocznicę

Cudu nad Wisłą wyjedzie tradycyjna pielgrzymka do Częstochowy. Wyjazd z Katowic rano, powrót wieczorem. Postoje na stacjach: Bogucice, Szopienice, Sosnowiec. Cena udziału wynosi 5 zł. Zgłaszać można się jeszcze w Lidze Katolickiej w Katowicach, 3 Maja 30 i w Biurze Podróży Orbis Sosnowiec, 3 Maja 31.

KKO w Sosnowcu

WYDAJE BONY SUBSKRYBENTOM.

KKO, m. Sosnowca, biuro w Ratuszu, po daje do wiadomości że z dniem 10 bm. wy dawać będzie 3 proc. boni Pożyczki Obro ny Przeciwlotniczej dla tych, którzy sub skrybowali w KKO, w Sosnowcu.
Każdy subskrybent który pokrył cał kowitą należność, zgłosił się z kwitami, stwierdzającymi wpłaty oraz z dowodem o sobistym.

Fryzler okradł chlebobawcę

W ŁAGISZY

Oskar Holtz, bezrobotny fryzjer z Pomorza, otrzymawszy pracę u p. Juliana Glaby w Łagiszy okradł go następnego dnia zabierając mu cztery dolarówki, pięć dolarów i obligacje pożyczki konsolidacyjnej oraz różne przybory fryzjerskie z zakładu ogólnej wartości 65 zł.

Onegdaj sąd grodzki w Czeladzi skazał Holtza na 8 miesięcy więzienia.

Węgiel spadł na głowę

GÓRNIKOWI PRZY PRACY

Wczoraj na dole kop. Czeladź uległ nie szczęśliwemu wypadkowi przy pracy górnik Piotr Jamrocha, któremu spadający ze stro pu filara węgiel zranił głowę.

Oliarę wypadku umieszczono w szpitalu

Z Zawiercia

Pożar we wsi Połomia

POD ZAWIERCIEM

W nocy na 8 bm. o godz. 1 we wsi Połomia gm. Żarki pow. zawierciańskiego z niewiadomej przyczyny powstał pożar w stodole Antoniego Błasiaka. Ogień strawił stodołę wraz z tegorocznymi zbiorami. — Straty spalonej stodoły i zboża oblicza poszkodowany na sumę 1500 zł.

Na podstawie przeprowadzonego dochodu, przyczyna pożaru nie została ustalona, jednak przypuszcza się że ogień powstał wskutek zaprószenia przez rzucając niedopałka papierosa.

(z) **KTO BĘDZIE WICESTAROSTĄ W ZAWIERCIU**. Jak się dowiadujemy, dotychczasowy wicestarosta mgr. W. Lużyński z dniem 15 bm. opuszcza Zawiercie przechodząc do sądownictwa. Kto będzie mianowany wicestarostą w Zawierciu jeszcze nie wiadomo.

Gdzie można spotkać pannę Emilę?

Jeśli w samo południe najpóźniejszego dnia zobaczycie gromadkę pań, ganiających od jednego magazynu do drugiego po sprawunki,

albo starszego pana w kawiarni, który zamiast gazety czyta rozkład jazdy,

albo kolegę w biurze, który co cięższe „kawalki” odkłada do załatwienia dla zastępcy,

albo młodzieńca, który w celach pożyczkowych spisał sobie na kartce adresy najmniejszych znajomych — to idę o zakład że wszyscy są w przede dniu wyjazdu na wakacje.

Nawet o wojnie już się nie mówi, tylko o kąpielach, pensjonatach, z utrzymaniem czy bez i ile razy trzeba przesiadać.

Państwo dokąd się wybierają? A Pan dokąd jedzie? Często gęsto pada nazwa Inowrocław. Kandydaci na Inowrocław otrzymali są powszechnym szacunkiem. Są to ludzie wielce przemysłowi, których warto naśladować.

Bo widzi pan, panie Edku, dawniej jeździło się do Nauheimu albo Wiesbaden. A poco, skoro mamy to samo w Inowrocławiu, Mnie, mówi pani przyda się trochę borowiny, a mąż lubi zwykle popić, zwłaszcza na wieczornych „konferencjach” (coż znowu „kochanie, jaka się speszony małżonek) — więc dobrze mu zrobi poczęstunek ze źródła słono-gorzkiego.

Tak proszę pana, nie ma to jak Inowrocław. Emilka się trochę zabawi, bo są tam kina, teatr, kawiarnie i dancingi znacznie miłsze aniżeli w wyludnionych obecnie miastach. Nawet mała Zosia cieszy się ogromnie, bo obiecaliśmy jej wycieczkę autobusem do Biskupina i do Mysiej Wioły nad Gopiem.

Bylbym słuchał dłużej o tych atrakcyjnych projektach, ale spieszyli się bardzo. Na pożegnanie powiedzieli mi jeszcze: Niech pan też przyjedzie panie Edku. Wypocznij pan i odżyj po całorocznej harówce.

Za tydzień rozpoczynam urlop. Inowrocław ma wielkie szanse, że mnie zobaczy. Panna Emilka też.

— Słyszalesz, Giuseppe, podobno br. Ciano dostał wczoraj z Berlina dekret nominacyjny...

— ? ? ?

— Na Gauleitera Italii!

Zainteresowanie rolników kredytami zbożowymi

Akcja rozdania kredytów rejestrowych i zaliczkowych pod zastaw zboża jest w pełnym toku rozwoju.

Uzyskaliśmy ostatnio wiadomości w Oddziale Państwowego Banku Rolnego w Kielcach, że do dnia 1 sierpnia b. r. Bank ten przyznał 25 pożyczek Gminnym Kasom Oszczędnościowym z terenu województwa kieleckiego na ogólną kwotę zł. 336.000. Pożyczki te przeznaczone są na udzielanie kredytów rolnikom pod zastaw zboża. Około 30 proc. omawianej kwoty zostało już rozprzewadzone między poszczególnych drobnych rolników.

Jednocześnie Oddział Państwowego Banku Rolnego w Kielcach udzielił ziemianom 63 zaliczek na poczet rejestrowego kredytu pod zastaw zboża w ogólnej kwocie zł. 183.000.

Jak dotąd wpłynęło przeszło 120 podań o przyznanie rejestrowego kredytu pod zastaw zboża. Podania te są już rozpatrywane

i w związku z tym taksatorzy P. B. R. objeżdżają poszczególne majątki, dokonując szacunku zebranych zbóż.

Licznie napływające podania o kredyty pod zastaw zboża, świadczą o zrozumieniu przez rolników korzyści jakie dają omawiane kredyty. Korzyści te są duże szczególnie w roku bieżącym, gdy wobec bardzo dobrych urodzajów zbóż kłesowych w Ameryce i Europie ceny zboża mogłyby się gwałtownie załamać, gdyby rolnicy rzucili na rynek większą partię zbóż zaraz po żniwach. Natomiast regulowanie podaży zboża na rynek umożliwiła prowadzenie akcji, zmierzającej do utrzymania cen na odpowiednim poziomie.

Z tych względów należy sobie życzyć, by jak największe rzesze rolników zarówno w interesie własnym, jak i w interesie Państwa korzystały z kredytów zastawowych i zaliczkowych.

INAUGURACJA BRYTYJSKIEJ KOMUNIKACJI TRANSOCYFANICZNEJ.

W porcie Southampton odbyła się w dniu 5 bm. uroczysta inauguracja brytyjskiej komunikacji transoceanicznej z Southampton przez Nową Fundlandię do Montrealu i N. Jorku. Komunikację tę zainaugurował

start wodnopłatawca „Caribou”, który odbywa pierwszy lot na transatlantyckim szlaku. Na zdjęciu moment startu „Caribou”.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Czwartek 10 sierpnia

6.30 Kiedy ranne wstają zorze. 6.35 Gimnastyka 6.50 Muzyka z płyt. 7.00 Dziennik poranny 7.15 Muzyka z płyt 7.45 Koncert orkiestry 8.30 Przerwa 11.57 Sygnał czasu 12.03 Audycja południowa 13.00 Przerwa 14.45 Audycja dla młodzieży 15.05 Muzyka popularna 15.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 Dziennik popołudniowy 16.10 Pogadanka aktualna 16.20 Recital śpiewaczy 16.45 Reportaż z Muzeum Przemysłu Techniki 17.00 Muzyka do tańca 17.45 Skrzynka techniczna 18.00 Utwory klarinetowe 18.20 Muzyka organowa 18.50 Echo mojej chwali 19.00 Wielkie wiozcegi morskie 19.20 Muzyka z płyt 20.05 Reportaż z Marszu Szlakiem Kadrowki 20.25 Audycja dla wsi 20.40 Dziennik wieczorny 21.00 Utwory na viola 21.30 Teatr Wyobraźni 22.00 W 20 rocznicę śmierci Ruggiera Leoncavilla „Fajace” opera w 3 aktach z płyt 23.00 Dziennik wieczorny 23.05 Wiadomości w języku włoskim 23.15 Koncert muzyki polskiej.

KATOWICE.

Czwartek 10 sierpnia

5.00 Pieśń poranna płyty 5.03 Dzień do bry 6.30 Program na dziś 13.45 Wiadomości bieżące 13.55 Koncert życzeń 17.00 Muzyka z płyt 17.45 Gawęda o literaturze 19.20 Pogadanka 19.50 Muzyka z płyt 20.00 Wiadomości w języku słowackim 20.25 Pogadanka aktualna 20.35 Wiadomości sportowe 23.05 Zakończenie programu.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Piątek 11 sierpnia

6.30 Kiedy ranne wstają zorze 6.35 Gimnastyka 6.50 Muzyka z płyt 7.00 Dziennik poranny 7.15 Muzyka z płyt 8.15 Pogadanka 8.30 Przerwa 11.57 Sygnał czasu 12.03 Audycja południowa 13.00 Przerwa 11.45 Pogadanka dla młodzieży 15.00 Muzyka popularna 15.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 Dziennik popołudniowy 16.10 Pogadanka aktualna 16.20 Utwory skrzypcowe 16.45 Rozmowa z chorymi 17.00 Muzyka do tańca 18.00 Recital śpiewaczy. 18.25 Płyty 19.00 Pogadanka 19.35 Koncert ork. 20.15 Rezerwa 20.25 Audycja dla wsi 20.40 Dziennik wieczorny 21.00 Ilustracje muzyczne do utworów scenicznych. 22.15 Pogadanka 22.30 Płyty 23.00 Dziennik wieczorny 23.05 Wiadomości w języku niemieckim.

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

391)

Mateusz Durand miał jeszcze przed sobą trzech dłużników, których upominanie się mogło mieć pewne znaczenie. Najważniejszym był pan de Berizy, który jakieśmy to wyżej powiedzieli, powierzył mu swoje fundusze, pochodzące z lasu spzedanego panu Feliksowi; najmniejszym ze wszystkich był pan Daneau, który pozostawił u bankiera 600.000 fr. jakie należały mu się ze sprzedaży domów; trzecim był pan de Lozeraie, który wyjechał do Anglii na kilka dni przed rewolucją lipcową, ażeby doprowadzić do skutku ożenie syna; ale syn hrabiego de Lozeraie szlachcic dworu, któryby mógł dojść do wszystkiego pod rządem Karola X rie wydał się kupcowi z City partią dostateczną pod rządem Ludwika Filippa, pan de Lozeraie był zmuszony powrócić do Francji po upływie dwóch miesięcy, nie będąc w możności

uczynienia swoich świetnych nadziei.

Otóż w takim położeniu znajdowały się rozmaite o oby tej historii w dniu 1 września 1830 r. W tym dniu, powracając do punktu wyjścia Mateusz Durand znów był w swoim gabinecie ale nie było w nim widać swego zadowolenia, w jakim go widzieliśmy w pierwszym dniu poznania. Była to postać smutna chociaż mężczyzna zadowolony. W tym dniu dwóch tydzień samych ludzi, których napotkaliśmy w gabinecie bankiera znów się tam znajdowali. Pierwszym był Daneau, drugim — margrabia de Berizy. Tak jak pierwszym razem bankier z uwagą czytał jakiś papier, który jak się zdawało, wielce go zajmował. Te zajęcia tak było wielkie, że bankier mający przed sobą pana Daneau i pana de Berizy nie mógł oderwać oczu od tego pisma, że to zdawało się sprawi-

mu wielką boleść.

— Co to jest? — rzekł nakoniec margrabia — jakaś przykra wiadomość?

Mateusz Durand przyszedł natychmiast do siebie i odpowiedział głosem, w którym napróżno starał się opanować wzruszenie:

— Nie, to tylko satyra niegodna satyra przeciwki mnie.

— Co pana wzrusza aż do tego stopnia? — zapytał Daneau.

— Ręka to, która pisała rani mnie więcej, aniżeli zadane mi uderzenia. Jest to dziecko, młodzieniec, którego wychować kazałem, młody Leopold Borau, tak użył nauki jaką mu udzieliłem, tajemnice, których się dowiedział wskutek poufałości do jakiej go dopuściłem, posłużyły mu do okrycia mnie potwarzą i śmiesznością.

— Jaktó! — zawołał Daneau — ten mały p. Leopold, który dawniej mówił o panu, nazywał się ojcem swoim i zbawcą?

— Ten sam — odpowiedział Mateusz.

— A więc dziś mogę wam powiedzieć — znów zaczął Daneau — ta egzaltacja nigdy mi nie wydawała się dobrej próby, był to niegodny pochlebca.

— Dajmy temu spokój — powie-

dział bankier. — Domyślam się, panowie, jaki jest cel waszego przybycia. Przychodziecie zapewne upomnieć się o wasze fundusze...

Margrabia i przedsiębiorca jednocześnie przzerwali Mateuszowi Durand i zaczęli mówić razem, gdy naraz zatrzymali się oba, ustępując jeden drugiemu, jak mówili, słowa.

— Mów pan — rzekł margrabia.

— Skoro pan skończy — odpowiedział przedsiębiorca — a jeżeli potrzebuje pan powiedzieć coś takiego czego ja słyszeć nie mogę ustąpię panu miejsc.

— Zostań pan — rzekł Mateusz Durand — ponieważ usprawiedliwienie jakie dam jednemu mogą posłużyć dla drugiego.

— Jak się panu podoba — rzekł pan de Berizy — będę mówił w obecności tego pana, albowiem jeżeli dobrane zrozumiałem, ta sama sprawa nas tu przyczyna.

— I ja tak sądzę — gorzko powiedział bankier.

d. e. n.

10 SIERPNI 1914 R.

Minęło 25 lat...

Komisja Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych powzięła uchwałę, w której podjęła się obowiązku zastępstwa Rządu Narodowego w zaborze austriackim. Uchwałę tę obwieszczone publicznie, wydając odezwę, w której na pierwszym miejscu podano proklamację o powstaniu Rządu Narodowego. W dalszej części odezwy Komisja Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych głosiła:

„Na ziemię polską zaboru rosyjskiego do kraju niewoli i najokrutniejszego gwałtu wszedł polski żołnierz.

Strzelcy zdobyli Miechów i okoliczne miejscowości i w zupełnym porozumieniu z armią austriacką maszerują na Jędrzejów — Kielce ku Warszawie.

Ludność wita z entuzjazmem znak Orła Białego. W kadry strzeleckie garną się tłumnie chłopcy i robotnicy Królestwa, a szczęśliwi, że ich powołano do walki z Rosją. Żywność i wszelkie potrzeby dostarczane są z zapasem. Komenda wojsk polskich organizuje władzę cywilną i powołała najwybitniejszych obywateli miejscowych do objęcia wszystkich działów samorządnej administracji, tworzy milicję. Na murach osad i miasteczek widnieją odezwy Rządu Narodowego i Komendanta Głównego.

Bracia! Wyzwoliła się dusza Narodu z niewiary we własne siły. Śmiały marsz strzelców do Królestwa postawił sprawę polską.

Nieugięta dążność do Niepodległości przetwarza się w czyn, w rzeczywistość: — Pułki strzeleckie, posuwające się ku Warszawie, stworzyły w dziejach Polski nową kartę. Nigdy okoliczności nie składały się bardziej pomyślnie do walki z Rosją. Jesteśmy sprzymierzeńcami Austrii — w dzisiejszym układzie stosunków im więcej ziem polskich zajmą wojska austriackie, tym lepiej dla nas, gdyż walcząc o swoje interesy mocarstwowe, Austria popiera równocześnie sprawę polską.

Od nas samych, od naszej ofiarności, siły organizacyjnej i zdecydowania zależy przyszłość narodu.

W obliczu Niepodległości nie ma miejsca na wąskie społeczne i partyjne; istnieje jedno tylko pytanie — czy jesteśmy zdolni spełnić obowiązek narodowy? Nie ulegnijmy się daniny krwi i mienia — całą mocą poprzyjmy braci walczących w Królestwie.

Komisja Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych objęła w dniu dzisiejszym zastępstwa Rządu Narodowego, utworzonego w Warszawie. K. S. S. N. będzie pośredniczyła pomiędzy Galicją a Rządem Narodowym, informowała o biegu wypadków, organizowała pomoc w walce przeciw Rosji.

Wydział Skarbowy (Polski Skarb Wojenny) zostanie w najbliższych dniach zjawiony.

Kraków, 10 sierpnia 1914.

Komisja Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych, jako zastępstwo Rządu Narodowego w Warszawie.

W ślad za kompanią kadrową do Jędrzejowa przybyła Komenda Główna oraz dalsze kompanie: Stanislawa Tessaro pseudonim Zosik (ś. p. generała i Wacława Włóczkiewicza pseudonim Scaevola (obecnie generała). W zajętych mieście władzę cywilną objął Komisarz Wojsk Polskich dr. Emil Bobrowski. W związku z tym wydał on do mieszkańców miasta odezwę, w której m. in. napisał:

„Polacy!

Miasto Jędrzejów zostało zajęte przez forpoczty Wojska Polskiego z rozkazu Rządu Narodowego, utworzonego w Warszawie.

W miejsce władz rosyjskich utworzone będą władze polskie, które obejmą wszystkie czynności publiczne.

Nad spokojem i bezpieczeństwem miasta i ludności czuwać będą patroli straży ogłowej i obywatelskiej.

Obywatele Polacy! Przez miasto przeciągać będą dalsze oddziały armii polskiej. Idącej w bój z odwiecznym naszym wrogiem, rządem moskiewskim.

Spodziewam się, że ludność przyjmie serdecznie naszych żołnierzy i użyczy im gościnnego przyjęcia i wszelkiej pomocy.

Do szeregów narodowych niech zaciągają się każdy, kto pragnie wyzwolenia Ojczyzny spod rządów najzłotocześniejszego rządu moskiewskiego.

OZŁOWIEK PRZED SĄDEM**„Chrapozol“ też nie pomógł**

Kacowie spożywali kolację w bardzo wesołym nastroju. Jedli i śpiewali a najmniej sze pociechy tupali do taktu nogami.

Zegar wybił godzinę drugą i uczucie nie było końca. Naraz zapukano i synek mieszkającego o piętro niżej Chila Pytkowera podał przez drzwi panu Kacowi sporą bułkę oraz kartkę.

Na kartce napisane było: „Kochanym sąsiadom: flaszki nektaru zasyła Pytkower”.

— Us, nie mogiel — ucieszył się pan Kac. — Pytkower nam przysłał wino. Prędko nalewajcie z tym trunkiem kieliszki z powodu potrzebujemy wypić za jego zdrowie!

Widać przystany „nektar“ nie miał zbyt wykwintnego smaku, gdyż po chwili cała rodzina Kaców stała przy oknie, płując i narzekając. Ze zaś ulicą przechodził właśnie nocny dozorca p. Szczupak przeto miał on przez chwilę wrażenie, że deszcz zaczął padać, a gdy spostrzegł jaka jest właściwa

przyczyna owych opadów atmosferycznych sprowadził niezwłocznie policjanta.

W rezultacie Kacowie stanęli w charakterze oskarżonych przed sądem grodzkim i wezwali jako świadka pana Pytkowera.

— Wysoki panie sędziol — mówił pan Pytkower na rozprawie, — Z powodu cierpię na bezsenność, doktor mnie zapisał lekarstwo „Chrapozol“.

Atoli co może pomagać medycyna, o wiele człowieka wrzeszczą nad głową w nocne pore i tupają nogami? Przeto się zdecydowałem posyłać mojego „Chrapozolu“ na górę, żeby się napili i prędko zasnęli.

Myśli pan sędzia, że ten sposób pomaga? Skąd! Się nie zaczyna nawet. Z powodu owe tóbuzy wypluli lekarstwo przez okno i zrobili takie krzyki, że cała noc oka nie zdrzemałem.

Sąd skazał pana Kaca oraz jego małżonkę na 20 złotych grzywny.

SPORT**Polacy na międzynarodowych zawodach w Anglii**

Odbyły się w Londynie wielkie międzynarodowe zawody lekkoatletyczne. zorganizowane z okazji obchodzonego w Anglii święta lata.

Startowali najwybitniejsi lekkoatleci Europy i Ameryki. Z Polaków Noji startował na 3 mile. Staniszewski w biegu na 1 milę, a Sznajder w skoku o tyczce.

Najgroźniejszą konkurencję miał Noji, który znalazł się razem ze słynnym rekordzistą fińskim Maeki, Węgrem Csaplarem, Szwedem Nilssonem, Anglikiem Wardem, Włochem Beviaqua i Francuzem Röchar dem. Polak, który zresztą nie był w najlepszej formie, zajął dopiero piąte miejsce. Zwyciężył bezkonkurencyjny obecnie rekordzista świata Fin Maeki w bardzo dobrym czasie 13:59.4. Drugie miejsce zajął niespodziewanie Węger Csaplar w czasie 14:08. trzecim był Szwed Nilsson, czwartym Anglik Ward.

Sznajder sklasyfikował się również na piątej pozycji, uzyskując 3:88.6 m. Zwyciężył Amerykanin Varoff 4:11.5 przed Szwedem Vastbergiem 4:03.8. Włochem Romeo jął drugie miejsce za Anglikiem Peelem. biąc m. in. Amerykanina Rideouta i Finisa Hollo. Zwycięzca Peel osiągnął czas 4:15.2, a Staniszewski 4:16.6. Na ostatnich 200 m. zdawało się że Staniszewski zajmie jednak pierwsze miejsce... ale Peel okazał się szybszym na finiszu.

Wspaniały wynik

W BIEGU NA 10 TYS. M.

W Kouvaal w Finlandii odbył się pojedynek fińskich lekkoatletów na 10 tys. m. Zwyciężył młody zawodnik V. Touminen, osiągając wspaniały czas 30:07.6. Drugie miejsce zajął Pekuri i Salminen w jednym czasie 30:10.0. Tylko wielki upał przeszkodził Touminenowi w pobiciu rekordu świata, Salminena na tym dystansie (30:05.6). Czas Touminena jest najlepszym wynikiem, osiągniętym w tej konkurencji na świecie w ostatnich dwóch latach.

Gdy polskie żywioły niepodległościowe z Józefem Piłsudskim na czele konsekwentnie dążyły do realizacji postawionych sobie celów przy zachowaniu najszerszej swobody wobec władz austriackich, w Wiedniu przygotował się tymczasem kompromis, który miał w ciągu kilku zaledwie dni stworzyć największe przeszkody dla politycznej działalności Piłsudskiego i uzależnić go również od Austrii pod względem wojskowym. Początkiem budowy tych przeszkód były konferencje Juliusza Leo, prezesa Koła Polskiego, prowadzone z przedstawicielami rządu austriackiego.

Tułów bez głowy na torze

POD SAMBOREM

Onegdaj w nocy pod koła pociągu pociągowego, zdążającego ze Stanisławowa do Lwowa rzucił się 24-letni Dżyzław Rozumkiewicz, pracownik techniczno-drogowy PKP w Samborze.

Koła odcięły desperłowi głowę od tułowia i zmiądzły ją. Części jej znaleziono w odległości kilkuset metrów od tułowia. Przy denacie nie znaleziono żadnego listu, który by wyjaśniał powod targnięcia się na życie. Rozumkiewicz przyjechał w sobotę do domu ojca, rzemieślnika, zamieszkałego na Zamartynowie i nie zdradzał w czasie swego pobytu chwilowego żadnych oznak, wskazujących na zamiar samobójstwa.

Samobójstwo zauważono dopiero nad ranem i w pierwszej chwili przedstawiało się ono nawet bardzo zagadkowo, ponieważ znaleziono sam tułów bez głowy. Rodzice Donata na wiadomość o samobójstwie syna wpadli w rozpacz nie do opisania. Policja prowadzi dochodzenie w kierunku ustalenia przyczyny samobójstwa.

Zagadkowe zabójstwo

NA OCZACH MATKI

Ubiegłej nocy dokonano w Chyrowie zagadkowego zabójstwa.

Oto wśród nocy zapukał do okna domu, będącego własnością Michała Kałużniaka jakiś nieznaną osobnik. Do okna podeszła matka Kałużniaka, której przybył oświadczył, że jest histonozem i ma do Michała Kałużniaka pilny telegram. Wówczas służąca otworzyła drzwi. Osobnik ów wszedł do mieszkania, odtrącił znajdującą się w drzwiach atkę Kałużniaka i wszedł do pokoju, w którym spał Kałużniak. Następnie poświecił sobie lampką elektryczną, skierował w stronę rewolwer i dał dwa strzały, które spowodowały natychmiastową śmierć. Po dokonaniu zabójstwa osobnik ów wyszedł szybko z domu, nie zatrzymywany przez oszatala ze strachu kobiety.

Przypadkowe zabójstwo

W CZASIE ZABAWY

W kuchni restauracji Geśkiego w Rembertowie przekomarzały się kucharka, 36-letni Stefan Labędz z pomocnicą 17-letnią Zofią Górecką. W pewnej chwili Labędz oświadczyła żartobliwie swej pomocnicy, że ją zabije i rzuciła nożem tak fatalnie, że ostrze ugrzęzło w udzie Góreckiej, przecinając tętnicę.

Ranną przewieziono do szpitala Przem. Pańskiego, gdzie w poczekalni zmarła na skutek nadmiernego upływu krwi.

Niefortunna sprawczyni śmiertelnego wypadku doznała silnego szoku nerwowego.

WOLNE POSADY

Nr. kolejny 231/39. Dyrekcja Okręgowa Kolei Państw. w Warszawie ogłasza przetarg publiczny na dzierżawę bufetów na stacjach: Tluszc, Rogów, Zawiercie, Zgierz z terminem objęcia w dniu 1 października 1939 r.

Osoby ubiegające się o tę dzierżawę mają wnieść oferty do Dyrekcji Okr. Kolei Państw. w Warszawie najpóźniej dnia 29 sierpnia 1939 r. do godz. 10.45.

Informacji bliższych udziela Wydział Handlowo-Taryfowy Dyrekcji Okr. Kolei Państw. w Warszawie (ul. Targowa Nr. 74, pokój nr. 267), codziennie oprócz dni świątecznych w godzinach od 10 do 12. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 29 sierpnia 1939 r. o godz. 11.

Nr. kolejny 234/39. Do jednej z fabryk na terenie woj. kieleckiego potrzebni są następujący fachowcy w wieku od 24—35 lat, po odbyciu służby wojskowej: 35 tonkarzy metalowych.

Nr. kolejny 235/39. — 45 ślusarzy.
Nr. kolejny 236/39. — Dziesięciu szlifieryz metalu.

Nr. kolejny 237/39. — Dwóch szlifieryz na okrągło.

Nr. kolejny 238/39. — Dziesięciu frezatorów.

Nr. kolejny 239/39. Pięciu spawaczy posiadających umiejętność spawania i elektrycznością i acetylenem.

Nr. kolejny 240/39. — Pięciu kowali. Wynagrodzenie wg. warunków miejscowych. Oferty wraz z odpisami świadectw z pracy należy kierować do Wojew. Biura F. P. w Kielcach.

Rozgrywki finałowe

O WEJŚCIE DO LIGI.

W najbliższą niedzielę rozpoczynają się w Polsce rozgrywki finałowe o wejście do ligi. Do tych rozgrywek zakwalifikowały się definitywnie WKS Śmigły z Wilna, Legia z Poznania, Śląsk z Świętochłowic i Junak z Drohobycza. W niedzielę Śląsk walczy z WKS. Śmigły w Świętochłowicach, a Legia z Junakiem w Poznaniu.

Dzień sportu

Wzorem lat ubiegłych zarząd i komenda Związku Strzeleckiego przy fabryce „Światowit“ w Pohlance, urządza w niedzielę 13 bm, na boisku fabryki „Światowit“ „Dzień sportu“, na który złożą się zawody lekkoatletyczne, wyścigi kolarskie, gry i strzelanie o Oznakę Strzelecką.

Po zawodach urządzona zostanie zabawa ogrodowa z loterią fantową i miłymi atrakcjami. Wejście na zawody bezpłatnie.

Wyjeżdżasz na urlop?

Nie zapomnij zaabonować

„Expresu Zagłębia“

który będzie Cię informował o najświeższych wydarzeniach w kraju i zagranicą. — — — „EXPRES ZAGŁĘBIA“ — kosztuje z przesyłką pocztową TYLKO ŻŁ. 2.— miesięcznie. Zamówienia na prenumeratę przyjmuje Administracja w Sosnowcu, tel. 61497, oraz wszystkie oddziały i agencje.

CO SLYCHAĆ?

Spotyka się dwóch panów.
— Dokąd wysłałeś w tym roku żonę?
— Do Gdyni.
— Drugi usmiecha się złośliwie:
— Nie ciesz się bracie, wojny nie będzie: nie się jej nie stanie!

KATASTROFALNA EKSPLOZJA GAZU W LONDYNIE.

Jak donosiliśmy na jednej z ulic położonej w City londyńskiej w pobliżu katedry św. Pawła nastąpiła katastrofalna w swych skutkach eksplozja gazu w dużym gmachu mieszkalnym, który rozsypał się w gruzy. Na zdjęciu dom zburzony skutkiem eksplozji gazu.

Na zdjęciu — moment startu patroli strzeleckich z Michałowic do 21-o kilometrowego odcinka kwalifikacyjnego Michałowice—Szczepanowice.

CHCESZ CO KUPIĆ?
CHCESZ CO SPRZEDAĆ?
SZUKASZ MIESZKANIA?

CHCESZ WYJŚĆ ZAMAŻ?
CHCESZ SIĘ OZENIĆ?
CHCESZ ZMIENIĆ POSADĘ?

ZGUBIŁEŚ PASZPORT LUB WEKSEL?
ZGUBIŁEŚ PAPIERY, PIENIĄDZE?
SZUKASZ WŁAŚCICIELA RZECZY
ZNALAZIONEJ?

daj drobne ogłoszenie w „Expresie Zagłębia”,
a odniesiesz skutek niezawodny.

Nieodzownym aparatem każdego lekarza jest
elektryczny sterylizator wodny
wykonany on jest z blachy mosiężnej nazewnątrz niklowanej i polerowanej, wewnątrz niklowanej na matowo.
Sterylizator ten posiada pokrywę, kosz do narzędzi z dwoma uchwyłami. Pojemność użyteczna 2,3 litra.
Cena zł. 133.— na 10 rat.
Elektryczne sterylizatory wodne można nabyć w sklepie Elektrowni Sosnowiec, Piłsudskiego 18.

**ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S.A.**

KINO „ZAGŁĘBIE”

Cheesz pokoju — szykuj się do wojny
oto idea filmu **ORŁY MORSKIE**

Przy współudziale wszystkich sił morskich Stanów Zjednoczonych wyprodukowano ten gigantyczny film. Tysiące wrażeń! Elektryzujące emocje! — W rol. gł. GEORGE BRENT jako słynny „as” amerykańskiego lotnictwa! JOHN PAYNE jako awanturniczy brat! i OLIVIA DE HAVILAND jako przyczyna „ochoty” wojny braci—rywali!

Początek o g. 17.30 w niedzielę 15.30

KINO „PATRIA”

Potężny dramat miłosny p-g. głośnej powieści VICKI BAUM p. t.:

STUDENTKA

W rolach gł. MADELEINE RENARD I CONSTANT REMY

NAD PROGRAM GEORGE O'BRIEN w filmie p. t.:

POD CUDZYM NAZWISKIEM

Znaczne zarobki

mogą osiągnąć ubezpieczeniowcy terenowi, których poszukuje poważna i znana instytucja.
Zgłoszenia z życiorysem — sił wykwalifikowanych, oraz chętnych kandydatów, którym dostarczy się przeszkolenia pod Nr 219.

Kino „EDEN”

Dzisiaj

ZEZNANIE SZPIEGA

I seans o godz. 17.30, II s. — 19.30
III s. — 21.30.

KUPNO I SPRZEDAŻ

Wielki wybór pomników

i rzeźb w najstarszej firmie
H. FOCHTMAN
w Zagłębiu (rok założenia 1906) oraz wyroby betonowe stopnie, posadzki, płyty i inne
Dąbrowa Górna, ul. Kr. Jadwigi 46 obok przystanku tramwajowego, Telefon 68-206.

ZARAZ do sprzedania całe urządzenie do pokojów różne meble, kredens, stół rozsuwany, biurko meście, czarne duże biblioteka, umywalki z marmurami, szafy, magiel w dobrym stanie, otomany, kozetki z fotelami Wiadomość Zawiercie, 3 Maja 17 u Gozorec. Obejrzeć można w każdej chwili

PRZYCHODNIA LECZNICZA

chorób wenerycznych i skórnych „POMOC”
SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 31
Czynna 11-1 i 5-8 pp., w święta 11-1
Tel. 61-609

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

POTRZEBNA panienska do bufetu Modrzejska 30 Bar Polski.
POSZUKUJE panienski do haftów ręcznych i robót szydełkowych. Sosnowiec, Jasna 12 Suszek.

ZGUBIONE DOKUMENTY

LEIBIS WEKSELMAN zgubił książkę woj skową wydaną przez magistrat miasta Będzina.
DATTNER WOLF zgubił książeczkę woj skową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

RÓŻNE

DROBNE ogłoszenia w „Expresie Zagłębia” są najlepszym i najtańszym środkiem zaktwienia zainteresowanych stron. Kto chce 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazynie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Expresu Zagłębia”
UBOLEWAM nad obrazą, która nieświadomie wyrzodziłem w lokalu p. Pachowicza w Myszkowie w dniu 2 sierpnia 1939 r. Jasnemu Wielmożnemu Panu Szpalerskiemu Zygmuntovi, Przewodniczącemu O. Z. N. w Myszkowie. (—) Zygmunt Zochowski.

CENY OGŁOSZEŃ:

za wierz milimetry przed tekstem 1 gr., w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. — Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. — Najmniej 1 złoty. — Za wstrzymanie miejsca dolicza się 25 proc.
Rękopisów nadesłanych, a nie zamówionych redakcja nie honoruje.

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1-a.
Telefony: Redakcji 6.16.92, Administracji 6.14.97,
Konto czekowe P. K. O. Katowice 304.247.